ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ SIR GORDON SLYNN της 21ης Οκτωβρίου 1986 *

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Στις 23 Φεβρουαρίου 1983, το Συμβούλιο δημοσίευσε την προκήρυξη του γενικού διαγωνισμού LA/250 (ΕΕ C 51, σ. 10), προκειμένου να πληρώσει τη θέση βαθμού LA 3 του προϊσταμένου του ελληνικού τμήματος της μεταφραστικής υπηρεσίας και να καταρτίσει εφεδρικό πίνακα για μελλοντικές προσλήψεις.

Τα καθήκοντα του μέλλοντος να διοριστεί θα συνίσταντο κυρίως στην οργάνωση, διεύθυνση και έλεγχο των εργασιών του τμήματος και στην κατάρτιση του προσωπικού και τη σύνταξη εκθέσεων κρίσεως αυτού.

Ο διαγωνισμός θα γινόταν βάσει τυπικών προσόντων και εξετάσεων. Στις εξετάσεις θα γίνονταν δεκτοί υποψήφιοι με πανεπιστημιακό δίπλωμα που είχαν επαγγελματική πείρα δέκα τουλάχιστον ετών στη μετάφραση και αναθεώρηση κειμένων. Η προκήρυξη ανέφερε ρητά ότι η πείρα αυτή έπρεπε να περιλαμβάνει εν μέρει πείρα σε άλλους γλωσσικούς τομείς.

Όσοι έγιναν δεκτοί από την εξεταστική επιτροπή για να μετάσχουν στο διαγωνισμό έπρεπε να υποστούν οκτώ γραπτές εξετάσεις. Αν ελάμβαναν ένα κατώτατο βαθμό σε κάθε γραπτή εξέταση, θα προχωρούσαν σε δύο προφορικές εξετάσεις. Οι υποψήφιοι που θα επετύγχαναν στις προφορικές εξετάσεις και θα είχαν συνολική βαθμολογία 276/400 μονάδες στο σύνολο των εξετάσεων θα εγράφονταν στον πίνακα επιτυχόντων.

Τελικά, δύο μόνο υποψήφιοι περιελήφθησαν στον πίνακα επιτυχόντων. Ο πρώτος ήταν ο Κοτσώνης, ο οποίος έλαβε 297 μονάδες. Ο δεύτερος ήταν ο Κωνσταντινόπουλος, ο οποίος έλαβε 276 μονάδες, τον κατώτατο αριθμό μονάδων που έπρεπε να λάβει υποψήφιος για να περιληφθεί στον εν λόγω πίνακα.

Με την απόφαση 11/83 της 13ης Δεκεμβρίου 1983, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή διόρισε τον Κωνσταντινόπουλο στην κενή θέση.

Αφού υπέβαλε διοικητική ένσταση βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, η οποία απορρίφθηκε, ο Κοτσώνης ζητεί τώρα από το Δικαστήριο να ακυρώσει την απόφαση αυτή, ώστε να καταστεί δυνατός ο διορισμός του στην εν λόγω θέση αναδρομικά από 1ης Δεκεμβρίου 1983. Ο προσφεύγων ζητεί επίσης να του επιδικαστεί αποζημίωση για την απώλεια μισθού τον οποίο θα ελάμβανε αν είχε διοριστεί, καθώς και 1 BFR συμβολική αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστη.

Κατά τη σημερινή συνεδρίαση, ο εκπρόσωπος του προσφεύγοντος παραπονέθηκε για την καθυστέρηση στην αποστολή σ' αυτόν των αποφάσεων, των εγγράφων και ειδικότερα των μεταφράσεων στα ελληνικά. Για την καθυστέρηση σχετικά με την αποστολή ορισμένων από τα έγγραφα αυτά έχουν ήδη δοθεί εξηγήσεις με τις γραπτές παρατηρήσεις, καίτοι νομίζω ότι υπήρξαν πράγματι ορισμένες άλλες καθυστερήσεις, για τις οποίες δεν έχουν δοθεί επαρκείς εξηγήσεις. Όμως, έχω τη γνώμη ότι οι καθυστερήσεις αυτές δεν έβλαψαν κατά κανένα τρόπο τον Κοτσώνη ούτε κατά το διαγωνισμό ούτε κατά την παρούσα δίκη.

* Μετάφραση από τα αγγλικά.

Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως που ανέπτυξε ο προσφεύγων κατά την έγγραφη διαδικασία συνίσταται στο ότι το Συμβούλιο παρέβη το άρθρο 27 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως. Καθόσον ενδιαφέρει εν προκειμένω, το άρθρο αυτό ορίζει ότι « η πρόσληψη πρέπει να εξασφαλίζει στο όργανο τη συνεργασία υπαλλήλων που κατέχουν τα πιο υψηλά προσόντα ικανότητας, αποδόσεως και ακεραιότητας ».

Επιπλέον, ισχυρίζεται ότι υπήρξε εν προκειμένω παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως των υπαλλήλων και της αρχής της αμεροληψίας κατά την επιλογή του διορισθέντος υποψηφίου. Διαπράχτηκε επίσης κατάχρηση εξουσίας, καθόσον η ληφθείσα απόφαση δεν ήταν παρά επιβεβαίωση αυτού που το Συμβούλιο είχε ήδη αποφασίσει, χωρίς να λάβει υπόψη το διαγωνισμό και προκειμένου να επικυρώσει μια υφιστάμενη ήδη κατάσταση.

Τέλος, μολονότι αυτό δεν προβλήθηκε με την προσφυγή, ο Κοτσώνης ισχυρίζεται ότι, όπως προκύπτει από έγγραφα που του κοινοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας κατόπιν Διατάξεως του προέδρου του Δικαστηρίου, ο Κωνσταντινόπουλος δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό καθόσον δεν διέθετε την αναγκαία δεκαετή πείρα.

Και οι δυο άρχισαν τη σταδιοδρομία τους στη γενική γραμματεία του Συμβουλίου ως αναθεωρητές με βαθμό LA 5 το 1980, όταν συγκροτήθηκε το ελληνικό μεταφραστικό τμήμα. Ο Κωνσταντινόπουλος άρχισε δύο εβδομάδες νωρίτερα από τον Κοτσώνη, πράγμα που δεν συνιστά σημαντική διαφορά, και τελικά προήχθη στο βαθμό LA 4 νωρίτερα από τον Κοτσώνη.

Μετά την ανάληψη των καθηκόντων τους και επειδή η θέση προϊσταμένου του τμήματος ήταν κενή, αποφασίστηκε να ανατεθεί στον Κωνσταντινόπουλο η προσωρινή διεύθυνση του τμήματος με βαθμό LA 3, απόφαση που ίσχυσε από 1ης Απριλίου 1982. Ο προσωρινός αυτός διορισμός εγκρίθηκε από τη συμβουλευτική επιτροπή προαγωγών, υπό την επιφύλαξη των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού που έπρεπε να διοργανωθεί.

Μετά την παρέλευση έτους από τον προσωρινό διορισμό του, ο Κωνσταντινόπουλος εξακολούθησε να ασκεί de facto καθήκοντα προϊσταμένου του τμήματος. Πρέπει να σημειωθεί ότι, κατά την απουσία του, ο Κοτσώνης τον αντικαθιστούσε και άσκησε καθήκοντα προϊσταμένου τμήματος επί 22 συνολικώς εβδομάδες περίπου.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ως προϊστάμενος του τμήματος ο Κωνσταντινόπουλος άσκησε σωστά τα καθήκοντά του. Οι οργανωτικές και διευθυντικές του ικανότητες, καθώς και οι ανθρώπινες αρετές του σχολιάζονται ευνοϊκώς στα έγγραφα.

Ενόψει των εγγράφων, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι και ο προσφεύγων ασκούσε σωστά τα καθήκοντά του ως αναθεωρητής. Η ποιότητα της εργασίας του είναι εξαιρετική, καίτοι αφήνεται να νοηθεί ότι ίσως δεν έχει το δυναμισμό του Κωνσταντινόπουλου. Είναι επίσης σαφές ότι ο Κοτσώνης διέθετε σημαντικά προσόντα στο γλωσσικό και νομικό τομέα, καθώς και σημαντική πείρα πριν από την είσοδό του στην υπηρεσία του Συμβουλίου.

Στο διαγωνισμό, ο προσφεύγων έλαβε μεγαλύτερους βαθμούς από τον Κωνσταντινόπουλο σε όλες τις γραπτές εξετάσεις, συμπεριλαμβανομένης, και αυτό πρέπει να τονιστεί, εκείνης που απέβλεπε στο να εκτιμηθούν τα οργανωτικά προσόντα και η ικανότητα διευθύνσεως μιας σημαντικής διοικητικής μονάδας, όπου ο προσφεύγων έλαβε 26/40 μονάδες έναντι 24/40 του Κωνσταντινόπουλου.

Στις προφορικές εξετάσεις ο Κωνσταντινόπουλος σημείωσε καλύτερα αποτελέσματα, αφού έλαβε 28/30 μονάδες έναντι 22/30 μονάδες του προσφεύγοντος στην εξέταση ως προς τις γενικές γνώσεις, μολονότι πρέπει

επίσης να σημειωθεί ότι, στην προφορική εξέταση για την εκτίμηση των οργανωτικών ικανοτήτων, ο Κωνσταντινόπουλος πρώτευσε με 2 μόνο βαθμούς διαφορά, ήτοι 26/30 μονάδες έναντι 24/30 μονάδες του προσφεύγοντος.

Επομένως, ακόμη και αν η εξεταστική επιτροπή έκρινε ότι με το σύστημα βαθμολογίας δόθηκε υπερβολική σημασία στις γραπτές γλωσσικές εξετάσεις και στην προφορική εξέταση ως προς τις γενικές γνώσεις, ο Κοτσώνης σημείωσε καλά αποτελέσματα στις εξετάσεις που απέβλεπαν στην εκτίμηση των οργανωτικών ικανοτήτων.

Το ουσιαστικό του επιχείρημα επομένως είναι ότι, αν ο διαγωνισμός είχε ένα νόημα, αυτός έπρεπε να διοριστεί, καθόσον μάλιστα ο Κωνσταντινόπουλος έλαβε μόλις τον ελάχιστο προβλεπόμενο αριθμό μονάδων ώστε να θεωρηθεί επιτυχών.

Πάντως, εκείνοι τους οποίους συμβουλεύθηκε η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή πριν λάβει την απόφαση διατύπωσαν την ομόφωνη γνώμη ότι έπρεπε να διοριστεί ο Κωνσταντινόπουλος. Είχαν εντυπωσιαστεί από την επίδοσή του ως προσωρινού προϊσταμένου του τμήματος, από την ευελιξία του και τα οργανωτικά του προσόντα. Διακατέχονταν επίσης από την προφανή φροντίδα ότι σε ένα μικρό, νεοδημιουργηθέν τμήμα το οποίο είχε, φαίνεται, τα προβλήματά του, έπρεπε να διορίσουν κάποιον ο οποίος είχε αποδώσει παρά να επιφέρουν μεταβολή.

Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει σαφώς ότι η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή οφείλει να αποδίδει τη δέουσα σημασία στα αποτελέσματα του διαγωνισμού· εξάλλου, δεν υποχρεούται να αποδεχτεί αυτόματα τον καταταγέντα πρώτο επιτυχόντα υποψήφιο. Έχει τη διακριτική ευχέρεια να διορίσει το πιο κατάλληλο πρόσωπο, αφού λάβει πλήρως υπόψη τα αποτελέσματα του διαγωνισμού. Όπως τόνισε ο εκπρόσωπος του Συμβουλίου κατά τη σημερινή πρωινή συνεδρίαση, το άρθρο 30 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως ορίζει ρητά ότι η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή επιλέγει από τον πίνακα των επιτυχόντων υποψηφίων, που κατάρτισε η εξεταστική επιτροπή, τον ή τους υποψηφίους που διορίζει στις κενές θέσεις.

Στην υπόθεση 62/65, Serio κατά Επιτροπής (ECR 1966, σ. 561), το Δικαστήριο έκρινε ότι: « καίτοι η διοίκηση έχει το δικαίωμα να αφίσταται, κατά την επιλογή της, από την ακριβή σειρά επιτυχίας του διαγωνισμού για λόγους που σ' αυτήν εναπόκειται να εκτιμά και να αιτιολογεί ενώπιον του Δικαστηρίου, εντούτοις δεν μπορεί να εκμηδενίσει την ίδια την έννοια του διαγωνισμού αφιστάμενη ουσιωδώς από τα αποτελέσματα αυτού χωρίς σοβαρούς λόγους ».

Εξάλλου, στην υπόθεση 26/68, Fux κατά Επιτροπής (ECR 1969, σ. 145), το Δικαστήριο τόνισε ότι ο υποψήφιος που έχει καταταγεί πρώτος στον πίνακα επιτυχόντων δεν έχει αυτομάτως δικαίωμα διορισμού.

Όσον αφορά το πρώτο επιχείρημα που προέβαλε ο προσφεύγων, νομίζω ότι οι διατάξεις του άρθρου 27 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως είναι πολύ γενικοί και καθιερώνουν ποιοτικά κριτήρια. Ο προσλαμβανόμενος πρέπει να έχει τα πιο υψηλά προσόντα ικανότητας, αποδόσεως και ακεραιότητας. Από τα αποδεικτικά στοιχεία που έχουν προσκομιστεί στο Δικαστήριο, νομίζω ότι και οι δύο υποψήφιοι πληρούν την προϋπόθεση αυτή και θα μπορούσαν να πληρώσουν ικανοποιητικά την εν λόγω θέση.

Δεν πρόκειται απλώς για ζήτημα καταμετρήσεως των μονάδων στο διαγωνισμό. Ο Κωνσταντινόπουλος δεν έπαυσε να διαθέτει τα πιο υψηλά προσόντα απλώς και μόνο διότι ο προσφεύγων έλαβε μεγαλύτερους βαθμούς. Πρέπει εν πάση περιπτώσει να σημειωθεί, όπως τόνισε ο εκπρόσωπος του Συμβουλίου κατά τη σημερινή πρωινή συνεδρίαση, ότι ο Κοτσώνης πρώ-

τευσε με διαφορά 21 μόνο μονάδων από τον Κωνσταντινόπουλο, πράγμα που αντιπροσωπεύει μόνο 5 % περίπου στη συνολική βαθμολογία, αν έχω κάνει καλά τις αριθμητικές πράξεις. Το Συμβούλιο έπρεπε να επιλέξει μεταξύ των δύο υποψηφίων και σε τελική ανάλυση, εκτιμώντας την κατάσταση, είχε κατά την άποψή μου το δικαίωμα να σταθμίσει το « ιστορικό » των υποψηφίων στην υπηρεσία του Συμβουλίου με τα αποτελέσματα του διαγωνισμού και την προηγούμενη πείρα.

Προσωπικά δεν δέχομαι ότι έχει αποδειχτεί παράβαση του άρθρου 27 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως. Αν η διαφορά βαθμολογίας στο διαγωνισμό ήταν σημαντικά μεγαλύτερη, θα μπορούσαν να αναπτυχτούν διαφορετικές σκέψεις.

Ο προσφεύγων ορθώς υποστηρίζει ότι δεν είχε τη δυνατότητα όπως ο Κωνσταντινόπουλος να αποδείξει τις ικανότητές του για την άσκηση τέτοιων καθηκόντων και αυτό, κατά τη γνώμη μου, είναι σαφώς ένα στοιχείο το οποίο η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή έπρεπε να λάβει υπόψη. Όμως, το Συμβούλιο είχε το δικαίωμα να διορίσει κάποιον προσωρινά και δεν ήταν υποχρεωμένο, όπως αφήνεται να νοηθεί με τις γραπτές παρατηρήσεις, να ορίζει εκ περιτροπής προσωρινό προϊστάμενο, ώστε οι ενδεχόμενοι υποψήφιοι να έχουν την δυνατότητα να αποδείξουν τα προσόντα τους. Μια τέτοια υποχρέωση θα οδηγούσε σαφώς σε διοικητικό χάος.

Εν προκειμένω, δεν θεωρώ ότι έχει αποδειχτεί οποιαδήποτε παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως από μόνο το γεγονός ότι ο Κωνσταντινόπουλος ασκούσε συνεχώς και με πλήρες ωράριο καθήκοντα προϊσταμένου του τμήματος. Ένα τέτοιο γεγονός δεν δείχνει ούτε συνιστά μεροληψία, όπως ισχυρίζεται ο προσφεύγων. Σημειωτέον ότι ο προσφεύγων είχε κάποια δυνατότητα να αποδείξει τις ικανότητές του κατά την αναφερθείσα περίοδο των 22 εβδομάδων και δεν φαίνεται ότι κατά το εν λόγω χρονικό διάστημα διέλυσε την εντύπωση που είχε δημιουργηθεί ότι, από οργανωτική άποψη, ο Κωνσταντινόπουλος ήταν ο καλύτερος υποψήφιος.

Όσον αφορά τον προβληθέντα τρίτο λόγο, υπάρχει προφανώς ένας κίνδυνος ότι, όταν κάποιος διορίζεται προσωρινά, αναζητούνται μετά το διαγωνισμό λόγοι για να διατηρηθεί το πρόσωπο αυτό στην εν λόγω θέση. Όσο φυσική και αν είναι η επιθυμία αυτή, δεν επιτρέπεται να εκμηδενίζει τα αποτελέσματα του διαγωνισμού. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι αυτό συνέβη εν προκειμένω και ότι διαπράχτηκε, επομένως, κατάχρηση εξουσίας.

Δεν έχω πειστεί ότι ο ισχυρισμός αυτός έχει αποδειχτεί. Καίτοι σε μια από τις γνώμες που διατυπώθηκαν μετά το διαγωνισμό αναφέρεται ότι θα ήταν σκληρό για τον Κωνσταντινόπουλο αν δεν διοριζόταν, η παρατήρηση αυτή πρέπει να θεωρηθεί υπό το πρίσμα της γνώμης που είχε σχηματιστεί ότι θα ήταν σκληρό γι' αυτόν διότι είχε ασκήσει τόσο ικανοποιητικά τα καθήκοντά του. Το στοιχείο αυτό δεν θα ήταν κρίσιμο, αν ο προσφεύγων είχε αποδείξει με το διαγωνισμό και με το φάκελό του ότι ήταν ασυζητητί ο καλύτερος υποψήφιος. Εν προκειμένω, καίτοι ο Κοτσώνης προφανώς ασκούσε ικανοποιητικά τα καθήκοντά του και έλαβε μεγαλύτερους βαθμούς, νομίζω ότι οι ικανότητες του Κωνσταντινόπουλου δεν τίθενται πραγματικά υπό αμφισβήτηση και η επίδοσή του στο διαγωνισμό δεν υπολείφθηκε τόσο πολύ από την του προσφεύγοντος. Δεν έχω πειστεί ότι, κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας διορισμού, διαπράχτηκε κατάχρηση εξουσίας.

Πάντως, κατά τη σημερινή πρωινή συνεδρίαση υποστηρίχτηκε ότι ο Κωνσταντινόπουλος ουδέποτε θα περιλαμβανόταν στον πίνακα των επιτυχόντων υποψηφίων αν οι βαθμοί στις προφορικές εξετάσεις δεν ήταν τόσο υψηλοί. Ο ισχυρισμός, όπως τον αντιλαμβάνομαι,

σημαίνει σαφώς ότι, επειδή οι βαθμοί των γραπτών εξετάσεων δεν ήταν τόσο καλοί, ήταν αναγκαία η βελτίωση των αποτελεσμάτων των προφορικών εξετάσεων ώστε να διασφαλιστεί ότι ο Κωνσταντινόπουλος θα περιλαμβανόταν στον πίνακα επιτυχόντων.

Αντιλαμβάνομαι πλήρως την έκπληξη του προσφεύγοντος από το γεγονός ότι ο Κωνσταντινόπουλος μόλις και μετά βίας συγκέντρωσε 276 μονάδες, πλην όμως είναι σαφές ότι υπάρχουν άλλες εξηγήσεις για το πώς μπορούσε να συμβεί αυτό, οι οποίες δεν περιλαμβάνουν υπαινιγμούς ότι επρόκειτο γι' αυτό που ο λαός αποκαλεί « μαγείρεμα » και ότι, κατά τον ένα ή τον άλλο τρόπο, η εξεταστική επιτροπή δεν συμπεριφέρθηκε τίμια. Ενόψει των αποδεικτικών στοιχείων θεωρώ εντελώς αδύνατο να υποστηριχτεί ότι αυτό έχει αποδειχτεί ή να συναχθεί τέτοιο συμπέρασμα. Ο Κωνσταντινόπουλος υπήρξε ίσως τυχερός, απορρίπτω όμως τον ισχυρισμό ότι οι βαθμοί των προφορικών εξετάσεων βελτιώθηκαν αντικανονικά ώστε να μπορέσει να περιληφθεί στον πίνακα επιτυχόντων ο Κωνσταντινόπουλος.

Επομένως, για τους τέσσερις αυτούς λόγους, θεωρώ ότι δεν είναι δυνατό να υποστηριχτεί ότι το Συμβούλιο εκμηδένισε την ίδια την έννοια του διαγωνισμού. Κατά την άποψή μου, καίτοι στην υπόθεση αυτή υπάρχουν ίσως μερικά περίεργα χαρακτηριστικά τα οποία δημιουργούν ερωτήματα, το Συμβούλιο απέδειξε ότι συνέτρεχαν σοβαροί λόγοι για να επιλέξει το δεύτερο από τον πίνακα των επιτυχόντων παρά τον πρώτο.

Τέλος — και αυτό είναι το δυσκολότερο σημείο της υπόθεσης — υποστηρίχτηκε ότι ο Κωνσταντινόπουλος δεν μπορούσε εν πάση περιπτώσει να γίνει δεκτός στο διαγωνισμό. Ο λόγος αυτός βασίζεται στη σύγκριση της αίτησής του για τη θέση αναθεωρητή στο διαγωνισμό LA/198, τον πρώτο διαγωνισμό, και της αίτησης που υπέβαλε στον τελευταίο διαγωνισμό.

Στην πρώτη αίτηση, ο Κωνσταντινόπουλος δήλωσε το 1980 ότι είχε εργαστεί για λογαριασμό της εταιρίας Εξάντας στην Αθήνα από το 1976 μέχρι το 1978 και ότι είχε εργαστεί για έναν άλλο οίκο, με την επωνυμία Gerhardt Verlag (εκδοτικός οίκος Gerhardt) στο Βερολίνο, από το 1976 μέχρι το 1979. Επίσης ανέφερε ότι ήταν πανεπιστημιακός φοιτητής μεταξύ 1968 και 1975, αρχικά στη Βόννη μέχρι το 1971 και αργότερα στο Βερολίνο από το 1972. Επομένως, από την αίτηση αυτή συνάγεται ότι το 1980 διέθετε σχετική πείρα τριών μόνο ετών.

Όταν υπέβαλε την αίτηση για την παρούσα θέση, για την οποία απαιτείτο τουλάχιστον δεκαετής πείρα, ισχυρίστηκε ότι είχε εργαστεί για τον Εξάντα από το 1972 μέχρι το 1978, καθώς και για τον Gerhardt Verlag από το 1976 μέχρι το 1979. Η περίοδος αυτή των οκτώ ετών, προστιθέμενη στα τρία έτη υπηρεσίας του στο Συμβούλιο, του εξασφαλίζει μεγαλύτερη από την ελάχιστη απαιτούμενη δεκαετή πείρα. Στη δεύτερή του αίτηση ανέφερε ότι οι σπουδές του είχαν διαρκέσει από το 1968 μέχρι το 1973, καίτοι στη σημερινή πρωινή συνεδρίαση του Δικαστηρίου αναφέρθηκε ότι επρόκειτο για σφάλμα: έπρεπε να είχε αναφερθεί το 1975.

Η αντίφαση αυτή ως προς τις δύο περιόδους έπρεπε προφανώς να διερευνηθεί και κατά τη σημερινή πρωινή συνεδρίαση του Δικαστηρίου εξετάστηκαν ως μάρτυρες ο Κωνσταντινόπουλοος και ο Μπανούσης, ο οποίος είναι ο εκπρόσωπος του Εξάντα στην Αθήνα. Η εξήγηση του Κωνσταντόπουλου ως προς την αντίφαση αυτή είναι ότι το 1980 ανέφερε απλώς τον ελάχιστο αριθμό ετών που απαιτούνταν για να γίνει δεκτός στο διαγωνισμό. Προσωπικά, θεωρώ την απάντηση αυτή παράξενη, καθόσον για το διαγωνισμό απαιτούνταν « τουλάχιστον » τριετής πείρα και θα αναμενόταν από έναν υποψήφιο να προβάλει την όσο το δυνατό μεγαλύτερη σχετική πείρα του.

Αυτή όμως είναι η εξήγησή του· τώρα δέχεται ότι πιθανόν να ενήργησε πολύ αφελώς, εμφανίζοντας μόνο την ελάχιστη απαιτούμενη πείρα.

Αυτό που ανέφερε κατά τη σημερινή συνεδρίαση, το οποίο επιβεβαιώνει τη γραπτή δήλωση που κατέθεσε στη δικογραφία, είναι ότι από το 1972 εργαζόταν στο Βερολίνο συνεργαζόμενος με τον εκδοτικό οίκο Εξάντας της Αθήνας με τις εκδόσεις που αναλαμβάνονταν. Η εργασία του συνίστατο στην υποβολή προτάσεων για έκδοση βιβλίων στα ελληνικά και σε άλλες γλώσσες, στην ανάγνωση βιβλίων προκειμένου να υποβάλει προτάσεις εκδόσεώς τους στους εκδότες, και τη μετάφραση κειμένων για τους εκδότες. Επιπροσθέτως, είχε επιφορτιστεί με την αναθεώρηση μεταφράσεων άλλων μεταφραστών. Φαίνεται να υπάρχει κάποια αμφιβολία ως προς το χρονικό διάστημα που παρέμενε στο Βερολίνο και στην Αθήνα αλλά, από ό,τι ελέχθη ενώπιον του Δικαστηρίου, θεωρώ ότι ήταν πλήρως δυνατό γι' αυτόν να εκτελεί τέτοιου είδους εργασία στο Βερολίνο για έναν εκδοτικό οίκο στην Αθήνα. Δεν χρειαζόταν να βρίσκεται συνεχώς στην Αθήνα.

Θα δεχόμουν αυτό που ανέφερε στο Δικαστήριο με την κατάθεσή του ότι οι πανεπιστημιακές του σπουδές κατά την περίοδο από 1972 μέχρι 1975 περιελάμβαναν μόνο σεμινάρια που δεν υπερέβαιναν τις δύο ή τρεις ίσως ώρες εβδομαδιαίως και δεν μπορεί να υποστηριχτεί ότι κατά τη διάρκεια των τριών αυτών ετών ήταν κανονικός φοιτητής με πλήρες πρόγραμμα.

Δεν είναι εντελώς σαφές πόσο ακριβώς χρόνο αφιέρωνε στην εργασία και ποιο ήταν πραγματικά το προϊόν της εργασίας αυτής. Υπάρχουν επίσης αμφιβολίες ως προς το ακριβές ύψος της αμοιβής που του καταβλήθηκε κατά την περίοδο αυτή, εκτός από μια εκτίμηση που δόθηκε ως προς τον αποκαλούμενο βασικό μισθό, η οποία όμως φαίνεται ότι είναι μάλλον αμοιβή για παροχή υπηρεσιών, 15 000 δραχμών περίπου μηνιαίως κατά τα πρώτα έτη και που αυξανόταν με καταβολή συμπληρωματικών ποσών για εργασία που πράγματι είχε εκτελεστεί.

Ο εκπρόσωπος του Κοτσώνη επέκρινε τα προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία, αναφέροντας ότι ήταν απρόσφορα και αντιφατικά. Κατά τη γνώμη μου, καίτοι ομολογώ ότι αρχικά είχα αμφιβολίες ως προς το αν ο Κωνσταντινόπουλος εργαζόταν με πλήρες ωράριο ή ότι αφιέρωνε σημαντικό χρόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου 1972 μέχρι 1980, θα δεχόμουν τη μαρτυρική κατάθεσή του Κωνσταντινόπουλου και Μπανούση, η οποία δεν αντικρούστηκε επιτυχώς, ότι κατά την περίοδο αυτή είχε προσληφθεί για την εν λόγω εργασία και ότι η αμοιβή που ελάμβανε μαζί με τα ποσοστά επί των εκδόσεων, τις οποίες διάβαζε ή μετέφραζε ή έγραφε ο ίδιος αρκούσαν, ώστε να θεωρηθεί ότι ασκούσε αμοιβόμενη δραστηριότητα με πλήρες ωράριο.

Συνεπώς, δεν νομίζω ότι ο προσφεύγων απέδειξε τον ισχυρισμό ότι ο Κωνσταντινόπουλος δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις συμμετοχής σ' αυτό το διαγωνισμό. Ο προσφεύγων είχε απόλυτο δίκαιο να διερευνήσει το ζήτημα — που σαφώς χρειαζόταν έρευνα — τελικά όμως δεν νομίζω ότι ο ισχυρισμός αυτός έχει αποδειχτεί.

Δεν προκαλεί έκπληξη το ότι ο Κοτσώνης αισθάνεται πάρα πολύ απογοητευμένος διότι δεν διορίστηκε στην εν λόγω θέση. Κατά την άποψή μου, όμως, δεν απέδειξε ότι η απόφαση του Συμβουλίου ελήφθη κατά παράβαση κάποιου κανόνα δικαίου ή ότι ο Κωνσταντινόπουλος δεν είχε τα απαιτούμενα προσόντα.

Συνεπώς, και παρά τις δυσκολίες που εμφανίζει η υπόθεση, θεωρώ ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί και κάθε διάδικος να φέρει τα δικαστικά του έξοδα.